

Bijlage 2: Overzicht destigmatiseringsinterventies

Type	Wat	Doelgroep/domein	Geschikte (elementen van) interventies
<i>Universeel</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Generieke boodschappen vanuit de ggz: normaliserende voorlichting en educatie over psychische aandoeningen; • Voorlichting over mentale gezondheid (universele ggz-preventie), gericht op de algemene bevolking. 	Algemene bevolking	<ul style="list-style-type: none"> • Publieksvoorlichtingscampagnes met een centrale boodschap, multimediaal (niet gebruikelijk in Nederland) • Algemene voorlichting en publieksactiviteiten waarin beeldvorming over (mensen met) psychische aandoeningen een rol speelt • Gebruik van (online) beeldmateriaal als contactelement <p>Voorbeelden</p> <ul style="list-style-type: none"> • SIRE-campagne Hulplijn Mensen zonder psychische aandoeningen 2013 • Informatieve websites met normaliseringsboodschap, bijvoorbeeld het Fonds psychische gezondheid) • Samen Sterk zonder Stigma • Normaliseringsboodschap en zelfhulp/peerhulp voor psychische balans (indirect stigmaverlagend): Mentaal Vitaal of Mindapples • Speakers' pool van getrainde (ervaringsdeskundige) voorlichters of trainers; ervaringen bij Samen Sterk zonder Stigma • Mental Health First Aid ('Ehbo-p') • StigmaTour • In Our Own Voice of Solve (VS, ook selectief toe te passen) • Living library / Mensenbieb (ook selectief toe te passen) • Bordspel 'Een Steekje Los' • Toolkit Vereniging Ypsilon
<i>Selectief</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte activiteiten qua doelgroep of domein, dan wel op geleide van een concrete vraag of behoefte (vraaggericht) 	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgevers, politie, zorgprofessionals, verhuurders of jeugd) 	<ul style="list-style-type: none"> • Contact in combinatie met specifieke voorlichting, voorbereiding door behoefte/vraag in beeld te brengen • Lokaal opgezet en ingebed • Gelijkwaardigheid in contact

<p><i>Subtype zorggericht</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorggericht: op mensen die in werk, studie of woonomgeving veel te maken hebben met de doelgroep, om te voorkomen dat zij patiënten onheus gaan bejegenen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociale en intieme relaties, medische en maatschappelijke hulpverlening, werk of school) 	<ul style="list-style-type: none"> • Context van samenwerking • Inschakeling van en leiding door ervaringsdeskundigen bij opzet en vormgeving. • Inzet binnen voorlichting van eigen verhalen (face-to-face of gefilmd) <p>Voorbeelden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Over je kop • Beyond the label • 'Understanding the impact of stigma' • Wijk en Psychiatrie (methode, zie Movisie) • Social run • PsychoseNet • HELPIkHebEenPsychose • Schizofrenie bestaat niet • Het is nooit te laat • Vereniging Ypsilon • Anoiksis • Ambassadeursnetwerk Samen sterk zonder Stigma; ervaringen • Speakers' pool voor gerichte training en voorlichting (getrainde ervaringsdeskundige trainers) Samen Sterk zonder Stigma, LPGGz • Specifieke speelsets bij bordspel 'Een Steekje Los?'
<p><i>Geïndiceerd</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gericht op individuen die nog niet (zelf)stigmatiseren maar die wel sterk daartoe neigen of een hoog risico lopen. • Activiteiten gericht op het voorkomen en verminderen van zelfstigma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Patiënten in behandeling, mensen met hoog risico op psychische aandoeningen (vroegdetectie en vroeginterventie); • Familie, naasten 	<ul style="list-style-type: none"> • Individueel indiceren van vormen van psychologische en psychotherapeutische hulp, bijvoorbeeld cognitieve therapie (zie Staring e.a., 2016) • Individuele begeleiding en keuzehulpen bij kiezen voor (mate van) openheid (bijvoorbeeld in werkomgeving: CORAL (zie Staring e.a., 2016) • Stigmamodule als onderdeel in familie-interventies en psycho-educatie • Uitvoeren van generieke module stigmabestrijding en inpassing daarvan bij zorgstandaarden (in ontwikkeling)

Bron: Ontleend aan Kienhorst e.a. (2016) in Van Weeghel e.a. (red) 2016